

GÚTAI HÍRÖZÖN

független közéleti havilap

2008. február

VI. évfolyam, 2. szám

A TARTALOMBÓL:

Emlékezzünk... ❖ Színházban voltunk ❖ Másfél óra a tanítás fortélyairól ❖ A vallási élet ❖ Úszóiskola ❖ Sítúra ❖ Meghívók

A Magyar Kultúra Napja

A Magyar Kultúra Napja nem tartozik a hivatalos, piros betűs ünnepek közé, de már hosszú évek óta egyre eredményesebben hívja fel a figyelmet azokra a tárgyi és szellemi értékekre, amelyeket méltán érezhetünk magunkénak.

MGR. MOLNÁR ANGÉLA, CORVIN MÁTYÁS ALAPISKOLA

A dátum apropóját az az esemény szolgálja, hogy Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én fejezte be a Himnusz megírását. Ennek emlékére 1989-től január 22-én a Magyar Kultúra Napját ünnepeljük.

Ezen a napon különböző rendezvények emlékeztetnek minket évezredek hagyományainkra, gyökereinkre, múltunkra. Talán ezen a napon sikerül felhívni a figyelmet azokra az értékekre, amelyeket az évszázadok alatt sikerült megőrizni.

Január 22-e környékén nagyobb hangsúlyt kapnak a kulturális rendezvények. Egy-egy program, esemény kapcsán sokan, sokféle módon próbálnak megmutatni, átadni valamit kulturális, művészeti életünk értékeiből.

Iskolánkon, a gútai Corvin Mátyás Alapiskolában is nagy hangsúlyt fektetünk anyanyelvünk megőrzésére és ápolására. Mi is megemlékezünk a Magyar Kultúra Napjáról, méghozzá oly mó-

don, hogy bekapcsolódunk a különféle magyar nyelvi és irodalmi versenyekbe.

Ebben a tanévben a Tompa Mihály Országos Szavalóverseny keretén belül osztály-szavalóversenyeket rendeztünk, s a tanulók által megjelölt győztesek képviselték osztályukat az iskolai fordulón. Az itt sikeresen szereplő tanulók pedig a körzeti forduló résztvevői lesznek. Ennek a versenynek a legfőbb értéke abban rejlik, hogy a tanulók nemcsak elolvassák az irodalmi műveket, hanem az olvasáson túllépve megtanulják azokat kifejezően, érthetően előadni, mondanivalójukat közvetíteni.

Januárban került megrendezésre a Szép Magyar Beszéd elnevezésű verseny járási fordulójára. Iskolánkat a decemberben megrendezett iskolai forduló győztese, **Marosi Melinda** képviselte, aki a 9. helyezéssel eredményes lett.

(Folytatás a 3. oldalon)

Tisztelt jelenlévők, kedves Csemadok tagok, Hölgyeim, Uraim!

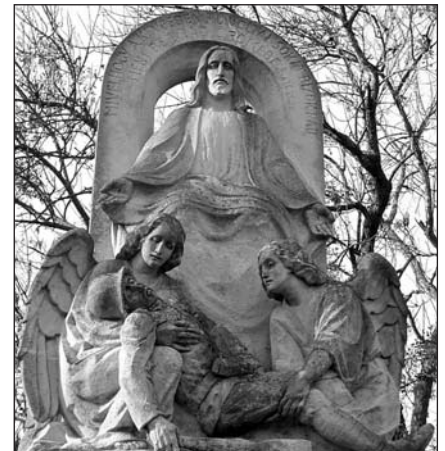
Újból mögöttünk van egy év, a 2007-es, amelyet az Európa Bizottság az Esélyegyenlőség Európai Événak nyilvánított, hogy egységes erővel támogassa az egyenlőséget és a diszkrimináció elleni küzdelmet, hogy mérsékelje az egyes etnikai vagy társadalmi csoportok hátrányos megkülönböztetését. Szlovákiában a napjainkban hatalmon lévő koalíció, úgy látszik nem vett tudomást erről, mert a nemzetállam legfőbb hangadói folyamatosan provokálták a kisebbségi sorsban lévő magyarságot, aztán végig sértődtek, ha azok érveiket hangoztatva visszazóltak.

Hónapokon át a magyar nemzetet, sőt az egész magyar népet súlyosan becsmérő nyilatkozatok révén szították a magyarság elleni gyűlöletet. A többségi nemzet részéről sajnos nem akadt olyan hivatalos fórum, amely gátat szabott volna ennek a gusztustalan hecckampánynak.

(Folytatás a 2. oldalon)

Múltunk emlékei

A templomkertben álló „Jézus Szíve” szoborcsoport az I. világháborúban el-esett gútaiaknak állít emléket. Az 1914-ben kezdődött kegyetlen világhégés sok szenvedést hozott elsősorban Európa, de más földrészek nemzeteire is. A háború következményeként felbomlik az Osztrák-Magyar Monarchia, megalakulnak az utódállamok, köztük Cseh-szlovákia is. Amíg azonban eddig eljut a történelem kereké, a harcok rengeteg áldozatot követelnek. Gútáról négy év

alatt közel 1 700 férfi kerül a harcterekre. Harcolnak a balkáni, az olasz és az orosz frontokon is. A harcmezőkön nagyon sok gútai áldozatul esik. Az emlékhely oldalsó két márványtábláján az első név **Altia Ferenc**, az utolsó **Zsolnai János**. Közöttük a hosszú-hosszú névsor, összesen 332 hősi halott katoná, gútai áldozat neve.

A szoborcsoport felirata:

Felül félkörben:

„Mivelhogy a kevéssben hű voltál, sokat bízik rád, menj be urad örömébe” (Máté 21.25)“

A talapzat első oldalán:

„Az 1914-1918 évek alatt dúlt világháború Gúta községbeli hősi halottai emlékére. Emelte a község katolikus lakossága.

(Folytatás a 3. oldalon)

Tisztelt jelenlévők...

(Folytatás az 1. oldalról)

Az új kormány hivatalba lépése után többször is kijelentették, hogy a kisebbségek eddigi jogait nem fogják csorbítani. A sanda szándék azonban rövidesen felszínre jött. A kulturális miniszter máris a magyar nyelvhasználat korlátozásáról akar intézkedni. Szerinte törvénytést fog elkövetni az az önkormányzat, amely magyar nyelven adja össze a házasulandó párokat. Nem fogják megtűrni, hogyha magyar nemzeti-ségű nők a szlovák női vezetéknevhez csatolt -ová nélkül használják nevüket, de lesújt a törvény keze azokra is, akik magyar kulturális vagy egyéb rendezvények plakátjaira nem dominánsan szlovákul írják a tájékoztató szöveget. A magyar iskolák tankönyvei csak a szlovák tankönyvek fordításai lehetnek, s a földrajzi neveket nem írhatjuk magyarul, hanem csak szlovákul. Tehát: Dunaj, Štúrovo, Hurbanovo, Komárno, Kolárovo. A kulturális miniszter a tárcánál megszünteti a kisebbségi főosztályt, melynek hatáskörét a regionális kultúrák főosztálya veszi, ami azt is jelenti, hogy a kisebbségi kultúrákra jóváhagyott pénzre a Matica Slovenská helyi szervezetei is pályázhatnak. Ezt a praktikát már ismerjük a mečiarri éra idejéből, ami-kor a kisebbségi pénzen adtak ki olyan magyar nyelvű újságot, amelyben a magyarságot kompromitáló és súlyosan becsmérlő írásokat közöltek, majd ingyen belerakták a magyar családok postaládáiba. Kilátásba helyezték, hogy alacsonyabb minősítésbe fogják besorolni a komáromi magyar egyetemet. Költségvetési gondok miatt bizonytalan-ná vált a Pátria Rádió további adása. Eddigi igazgatóját már le is váltották. Talán így akarják elérni, hogy szülőföldünkön otthon érezzük magunkat?

Az elmúlt évben torkot szorítóan meg-határozható találkozókat sorát szervezték meg a magyarok lakta településeken. A hazahív a harangszó, hazahív a szülőföld jelszó szellemében hívták meg a háború után elüldözötteket, a Csehországba deportáltakat és a Magyarországra kitelepítetteket. A könnyekig megható, megrendítő élményű találkozások sora igazolta, hogy 60 év távlatából is ott él az emberekben a szülőföld szeretete, s ele-

mi erővel törnek elő a hajdani keserű emlékek. A szülőföldjükről méltatlan módon eltávolított emberek nem éppen hízogató módon emlegették a beneši dekrétumok jogfosztó jellegét, különösen a kollektív bűnösség elvét kifogásolták, melynek alapján háborús bűnössé nyilvánították a nemrég világra jött újszülötteket is. Megfosztották állampolgárságuktól, iskoláikat bezárták, anyanyelvük használatát betiltották, magyar nyelvű író nem jelenhetett meg, a könyvtárak magyar nyelvű könyveit tömegével zúzták be. Rádiót nem volt szabad hallgatni, magyar nyelvű istentiszteletet nem lehetett tartani, s ha valaki ismerősét magyarul köszöntötte, gyakran akadtak olyan túlbuzgó hazafiak, akik a dekrétumra hivatkozva súlyos pofonokkal büntették a magyarul beszélőt. Egy létező európai nyelv, anyánk, nemzedékünk, nagy költőink, világhírű tudósaink nyelve, a szép magyar szó kihágásobjektum lett, melynek használata büntetendő cselekménynek számított az embertelen törvény alapján. A tiszta nemzetállam létrehozása érdekében 31 ezer magyart a szó szoros értelmében kiűztek az országból úgy, hogy semmit sem vihettek magukkal. 46 ezer magyart, köztük nőket apró gyermekekkel, idős korú embereket zimankós téli hidegben fűtetlen tehervagonokba zsúfolva, zárt ajtókkal több napi szállítással vitték Csehországba a határvidékről elűzött németek házat és birtokát elfoglaló cseh gazdákhöz szolgai munkát végezni. A cseh gazdák némelyike úgy válogatta a vasútállomáson veszteglő vagonokban riadtan várakozó embereket, mint hajdanán a rabszolgakereskedők a kénye-kedvükre kiszolgáltató rabszolgákat. A Magyarországra rákényszerített lakosságcsere révén 89 ezer szlovákiai magyart telepítettek Magyarországra, s onnan 73 ezer szlovák érkezett Szlovákiába. A hatalom nem titkolt szándéka volt, hogy megváltoztassák a Délvidék etnikai összetételét. Ezt akarták még fokozni a reszlovakizáció néven elhíresült szerezcsenmosdatással is, amikor ráijesztettek az emberekre, hogy kitelepítik őket, ha nem írják alá a nyilatkozatot, melynek alapján szlovákká nyilvánítják őket, mégha egy szót sem tudnak szlovákul. Ilyen alapon 326 ezer magyarral kevesebbet mutattak ki a hivatalos adatok Dél-Szlovákiában. A

kitelepítettek ma még élő tagjai elvárták volna, hogy legalább egy pardon erejéig megkövetik őket. Erre mi történt? Tavaly szeptember 20-án a parlament 120 igen, egy tartózkodás mellett a magyar képviselők 20 ellenszavazata ellenére megerősítette, és érinthetetlennek nyilvánította a beneši dekrétumokat.

A 2007-es év vége tartogatott számunkra örömteli eseményt is, hiszen december 21-én éjfélkor hatályba lépett a schengeni határnyitás, ami azt jelenti, hogy az unós tagállamok belső határain megszűnik az ellenőrzés, tehát az uniós polgárok az unió egész területén szabadon mozoghatnak. Ezt a lehetőséget talán az idősebb emberek tudják igazán értékelni, akik megtapasztalták, hogy a 60-as,70-es években egy évben csak kétszer utazhattunk Magyarországra. A nyugati államok pedig szinte elérhetetlenek voltak az egyszerű halandó számára. Aztán itt van még egy reménykeltő hír: az Európai Parlament jóváhagyta azt a kezdeményezést, hogy 2008 legyen a kultúrák közötti párbeszéd európai éve. A kulturális tevékenység elkötelezettjei már eddig is számtalan határon túli kapcsolatot építettek ki, de ezután a formálisakat, engedélyezéseket mellőzve szabadabbá válik a sokoldalú kapcsolatteremtés lehetősége. Illő tisztelettel említem meg január 22-ét, amelyet Magyarországon a Magyar Kultúra Napjaként ünnepelnek, de a világ bármelyik részén élő magyarok megbecsüléssel tartják számon, mert Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én fejezte be azt a nagyszerű költeményét, amely a magyar nép himnuszává magasztosult.

Önbizalom erősítő büszkeséggel gondoljunk január 24-re, mert kerek 550 évvel ezelőtt 1458. január 24-én a befagyott Duna jegén választották királlyá nagyrabecsült királyunkat, Hunyadi Mátyást. A törökverő Hunyadi János fiaként akkor még csak 15 éves volt, de rövidesen kezébe vette ez ország irányítását. Erős királyi hatalom megteremtésére törekedett, s a nagyratörő főurak visszaszorításával ez sikerült is neki. A magyaron kívül jól beszélt csehül, olaszul és természetesen latinul, ami abban az időben az ismeretszerzés és kapcsolatteremtés közvetítőeszköze volt.

(Folytatás a következő oldalon)
(Folytatás az előző oldalról)

Híres volt művészet és tudományszere-
tetéről. Ismert tudósokat, művészeket,
reneszánsz alkotókat hívott udvarába.

Számtalan nagy értékű kódexből álló
könyvtára, a Bibliotheca Corviniana Eu-
rópa-szerte híres volt. Kastélyokat, vára-
kat épített. Félelmetes zsoldos hadsere-
get verbuvált. Ez volt a legendás Fekete
Sereg. Uralkodása alatt élte a történelmi
magyar állam a fénykorát, s európai
nagy hatalomnak számított. Nem tűrte az
igazságtalanságot. Az elkövetőt könyör-
telenül megbüntette, ha gazdag főúr is
volt az. A hálás utókor az igazságos Má-
tyás néven emlegeti.

Ha a történelmi múltunkra emlékezünk,
számos tanulsággal szolgál. A két félel-
metes, nagy pogány hatalom, tatár és ké-
sőbb a török hódoltság 150 éven át óriási
véráldozatot követelt. Ráadásul az ismét-
lődő belső pártviszályok, az elbukott két
szabadságharc után az első világháborút
lezáró trianoni rablóbéke a szomorú nem-
zethalált állította elénk. A második vi-
lágháború után az utódállamok szinte
egymást múlták fölül az anyaország-tól
elszakított kisebbségelleni intézkedések-
ben. A nemzetállam meghirdetése Romá-
niában és nálunk is a magyar lakosság tel-
jes felszámolásának rémképét vetítette
elénk. Szánalmas helyzetünkben valóban
nemzeti imává magasztosultak Kölcsey
szavai: „Szánd meg Isten a magyart...
küldj feléje védő kart... megbűnhődte már
e nép a múltat és jövőjét!”

A Stóson élő magyar író, Fábry Zoltán
1946-ban a jogfosztottság idején megrá-
zó segélykérő felhívással fordult Cseh-
szlovákia értelmiségéhez a Vádlott meg-
szólal címmel, de a levelek többsége
szórén-szálán eltűnt a postán. Így nem is
lehetett visszhangja. Én is csak 1968-
ban jutottam hozzá egy személyes látó-
gatásom alkalmával. Korábban nem is
volt kiadó, aki megjelentette volna. Éppen
Fábry fogalmazta meg az egyedüli
lehetséges megoldást: Hazánk, Európa
jelszóval. A szolidaritás, a közeledés
szándéka, egymás kölcsönös megértése,
megbecsülése aligha várható, ha a ki-
sebbség ki van szolgáltatva a többségi
nemzet kényekedvének, ha azok telítve
vannak a gyűlölködő előítéletek beléjük
rögzült mérgétől, ha tiltó rendeletekkel
sújtják a kisebbséget. Hát hogyan érezze
magát otthon a szülőföldjén?

A sok nemzetiségű, sok etnikumú Eu-
rópa az Európai Unió révén az egysé-
gesülés útját járja. Sokmillió ember re-
ménykedik és barátkozik a gondolattal,
hogy az egységesült Európában nem-
csak az államalkotó nemzet, hanem min-

den polgár megtalálja a helyét megalázó
diszkrimináció és lélekemésztő nyelv-
törvények nélkül.

A Csemadok a szlovákiai magyarok
kultúrszervezete. Legfontosabb feladata,
hogy őrizze, ápolja nemzeti hagyomá-
nyainkat, melynek egyértelmű lehetsé-
ges eszköze a magyar anyanyelvünk,
melyet elkötelezetten fogunk védelmezni,
hogy teljes szépségében átadhassuk
unokáinknak. Bátorításképpen úgy vé-
lem érdemes megjegyezni az alábbi fi-
gyelemre méltó meghatározást: „*A jó-
zan ész logikája szerint naciona-lista az,
aki kisebbségi jogot sért, s nem az, aki ez
ellen védekezik!*”

Végül az utóbbi két év feszült légköre
ellenére bizakodva remélem és jó szívvel
kívánom, hogy a Csemadok alapszerveze-
te a többségi szlovák nyelv mellett egy-
más kölcsönösen segítő módon egyen-
rangú partnerként őrizhesse, óvja és fej-
lesztesse saját nemzeti hagyományait és
jellegzetes kultúráját. A dél-szlovákiai ve-
gyes lakosságú településeken, így nálunk
is a mindennapos gyakorlat azt igazolja
napjainkban is, hogy a kétnyelvű lakosság
kölcsönösen látogatja a különféle kulturá-
lis, sőt nemzeti jellegű rendezvényeit is,
és ez így is van rendjén. Csak így tudunk
túllépni a politikusok feszültséggerjesztő
túlkapásain. Ha környezetünkben kölcsön-
ösen tiszteletben tarjuk, sőt aktívan tá-
mogatjuk egymás nemzeti hagyományait,
sajátos kultúráját, akkor máris sokat tet-
tünk a tartós megbékélés érdekében.

A mai rendezvényünk a Csemadok ak-
tív tagsága és szimpatizánsai valamint ér-
deklődő résztvevői számára igen hasznos-
nak bizonyulhat, hiszen az ilyen közösségi
együttlét derűs, szórakoztató lehetőséget is
biztosít. A résztvevőknek alkalmuk van
megtapasztalni, hogy milyen megnyugtatóan
jó érzés olyan közösségben lenni,
ahol barátságos tekintetek irányulnak egy-
másra, és a kölcsönös tisztelet, az őszinte
megbecsülés irányítja a társasági kapcsola-
tot. Az ilyen derűs, vidám, szórakoztató
együttlét elviselhetőbbé, szebbé teszik
nyugtalan mindennapjainkat. Őrizzük
meg tehát továbbra is egymás iránt a köl-
csönös bizalmat, a jószándékot, ami erősí-
ti bennünk a jobb, az emberségesebb jövő-
be vetett reményünket! Jó szívvel kívá-
nom, hogy így legyen!

*A beszéd a gútai Csemadok évzáró
taggyűlésén hangzott el Kicsindi Károly
tiszteletbeli elnök tolmácsolásában.*

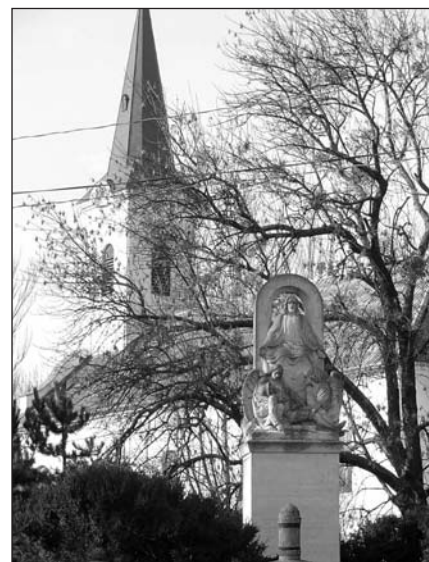
Múltunk emlékei

(Folytatás az 1. oldalról)

Drága testvéreink! Poraitok a hideg
földben,
Sokaké a messze idegenben pihen, em-
léketek,
Azonban az életben maradottak és utódok,
Szívében él, kiknek imája száll az ég felé,
Hogy hősi halálotok jutalma az örök
Boldogság legyen.“

*Legalul a talapzatot készítő neve:
„Máhr“*

A szoborcsoport a múlt század huszas
éveiben készült, **Rigele Alajos** neves
pozsonyi szobrász alkotása. Létrehozá-

sában nagy szerepet vállalt **Palkovich
Viktor** esperes-plébános.

Kürti Endre

A Magyar Kultúra...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ahogy a verseny elnevezése is mutatja,
itt elsősorban a tanulók helyes kiejtése,
a felolvasott szöveg kifejező, érthető
módon történő „átadása“ és szóbeli fo-
galmazókészségük az, amiben megmé-
rettetnek. Hogy az értékelő bizottság
szavaival éljek, azok a tanulók, akik
ezen a versenyen részt vettek, mindany-
nyian győztesek, hiszen ők már megtet-
ték az első lépéseket anyanyelvük ápo-
lása érdekében.

A magyar kultúra megőrzésének foly-
tatásaként tanulóink február 15-én szín-
házlátogatáson vettek részt. Fontosnak
tartjuk, hogy a tanulók megtanulják a
színházban való viselkedés szabályait,
és megismerjék azt a felemelő érzést,
melyet egy-egy darab megtekintése
nyújt, hozzájárulva mindezzel ahhoz,
hogy büszkének legyenek a magyar ha-
gyományokra, a magyar kultúrára.

Emlékezzünk...

A huszadik század az emberi történelem legvéresebb évszázada volt. A totális diktatúrák nemcsak az antiutópiák rémlátásaiban, hanem a való világban is rendezkedhettek hosszú évtizedekre. Térségünkön végigsöpört a nemzeti szocializmus és a kommunizmus is. Halottakat és árvákat, testben és lélekben megnyomorodottakat hagytak maguk mögött ezek az évek. Rájuk emlékezzünk: a régen elporladtakra és a köztünk élő megtört gerincűekre! A diktatúra nem működhetett volna nélkülünk. Szemek voltunk a láncban: megannyi személyre szabott zsarnokság. Soha többé!

A szovjet hadsereg 1945. január 26-án szabadította fel az auschwitzi haláltáborot. Az évforduló napján emlékezik a világ a holokauszt áldozataira. A holokauszt görög szó, jelentése égő áldozat.

Mindenképpen egyedi a történelem népszerűsége között, hiszen a végrehajtók a modern technika vívmányait felhasználva, iparszerűen kísérelték meg az európai zsidóság kipusztítását. A hatmillió áldozat közül hozzávetőlegesen minden tizedik volt magyarországi születésű. 1944. április 16. és a transzportok nyári leállításai között a lengyelországi haláltáborokba szállították a fővároson kívül élő magyar zsidókat. 2001-ben a magyar országgyűlés április 16-át a vészidőszak magyar áldozatainak emléknapjává nyilvánította. Budapesten ma Holokauszt Emlékközpont működik, amely kiemelt célként fogalmazza meg, hogy a tanuló ifjúságnak bemutassa a vészidőszak eseményeit. A haláltáborokban a zsidó áldozatok mellett sok ezer romát, illetve testi és szellemi fogyatékkal élőt öltek meg. Ez utóbbi a hírhedt fajnevelés – eugenika – program része volt. A holokauszt áldozatainak emléknapján rájuk

is emlékezzünk. Az Országgyűlés 2001-es döntése értelmében február 25-e a kommunizmus áldozatainak emléknapja. 1947-ben a szovjetek ezen a napon rabolták el, képviselői immunitását semmibe véve, Kovács Bélát a Kisgazdapárt főtitkárát. Ekkortól gyorsult fel Magyarország szovjetizálása, a kommunista diktatúra kiépítése. 2002-ben ugyancsak ezen a napon nyitotta meg kapuit a Terror Háza Múzeum, amely Közép-Európában egyedülálló módon egymás mellett mutatja be a nemzeti szocialista és a kommunista diktatúrák rémtetteit.

Az emlékezést és a szembenézést a múlt borzalmaival a jövő generációi sem kerülhetik el. A múlt megismerése a legfőbb garancia arra, hogy ezek a szörnyűségek nem ismétlődnek meg soha többé!

Kolek Zsolt

Schola Privata Gutaiensis tanára

Színházban voltunk

A II. Rákóczi Ferenc Alapiskola alsó tagozatos tanulói 2008. február 8-án színházi előadásra látogattak el a Komáromi Jókai Színházba. Az indulást nagy izgalom előzte meg, mivel a megtekintendő darab mindenki számára ismert volt, Hófehérke és a hét törpe, a világhírű Grimm testvérpár remekműve. A meseoperettet **Pille Tamás** rendezte, és felhasználta a Broadway világát is meghódító **Howard Lloyd** tervezte mozgó-

színpadot és kitűnő jelmezeit. A szöveg átírata **Albert Péter** kitűnő munkája, zenéjét **Barabás Árpád** komponálta, a librettó pedig **Lőrinczy Attila** tehetségéről árulkodik.

A mese-operett modern feldolgozása a klasszikus mesének, új címe, Hófehérke meg a törpék. A szereposztás parádés, mint a gonosz mostoha szerepében **Szvrcek Anita**, teljes átéléssel bújik a kevésbé hálás figura bőrébe. Hófehérke szerepében **Holocsy Krisztina**, gyermeki bájjal és ártatlansággal tündököl. Az előadást színesítette **Varjú Virgil** és **Bagoly Bódog**, a két örökösen elégedetlenkedő madár, vicces szójátékaikkal, tréfáikkal. A hét törpe megjelenésével hamisítatlan, mesebeli törpék közé csöppentünk, a törpék indulóját a gyere-

kek együtt énekeltek a szereplőkkel. Frappáns megoldás volt a zenekar, melynek karmestere a Tücsök, a zenészek pedig az Egerek voltak, egy másik bábjáték szereplői. Az apró nézősereg nagy ámulattal fogadta az illuzionista trükköket, mint tűzégetés, eltüntetés, a bagoly villogó szeme, varázsláda, tűzijáték. Az előadás alatt a gyerekek végig hangosan „szurkoltak” tanácsokkal látták el Hófehérkét. A táncok színes láncként kötötték össze az egyes jeleneteket. A mese nagy sikert aratott a nézőközönség körében, többször visszatapsolták a szereplőket.

Reméljük, hogy a jövőben is alkalmunk lesz eljutni ilyen színvonalas előadásra. Nagyon jó érzés gyermekként és felnőttként is visszatérni a mesék világába, mert minden emberben ott él a mesére, varázásra váró gyermeki én.

Mgr. Szabó Katalin

Másfél óra a tanítás fortélyairól

módszertani előadás a gútai magániskolában

Február 21-én a XIII. Komáromi Pedagógiai Napok szakmai rendezvénysorozata keretén belül került sor a gútai magánközépskola oszlopgalériájában Strédl Terézia, a Selye János Egyetem tanszékvezetője, „A mai diák tanulási stratégiái” című előadására. A SZMPSZ Komáromi Területi Választmánya, a Komáromi Regionális Pedagógiai Központ, illetve a Selye János Gimnázium által szervezett, immár patinás rendezvénysorozat társszervezői között idén első ízben jelent meg a gútai magániskola. A kihelyezett helyszín közelebb hozta a komáromi pedagógusnapokat a Gútán tanító kollégák számára is. Ezt bizonyítja, hogy Szokol Dezső mérnök, a magániskola tulajdonosa szép számú hallgatóságot üdvözölhetett az előadás kezdete előtt.

KOLEK ZSOLT, SCHOLA PRIVATA GUTAIENSIS

Strédl Terézia előadása még a sok éves pedagógiai gyakorlattal rendelkező kollégák számára is bizonytalanságot okozhat. Az oktató - nevelő munka hatékonysága gyakran szenved csorbát amiatt, hogy a pedagógus nem, vagy csak kevésbé jól ismeri a befogadó közeget - a diákokat. A mai diák számára az iskola már nem elsődleges információforrás, ez talán a legnagyobb kihívás a mai tanár számára. Ez érződik a szakma társadalmi megbecsülésén éppúgy, mint a mai diákok tanulási stratégiáin. Az ún. időzóna eltolódás jól jellemzi napjaink pedagógiai gyakorlatát: a tegnapi iskolájában a ma pedagógusa készíti fel a holnap gyermekét. Azt a gyermeket, aki már ma is fordítottan szocializálódik, nem működik az önuralma, értékrend zavarokkal küzd, s az emlékezete kárára a kutatókézsége fejlődik.

megalapozást. A kölcsönös tisztelet új dimenzióba emeli a tanár-diák viszonyt, növeli annak demokratizmusát, oldja a merev, kötött formákat. Éppúgy, mint amikor a társadalmi érintkezés során a rangban felül álló tisztelettel szólítja meg a másik embert, a tanár ugyancsak tisztelettel közelít a diákokhoz, szóban és gesztusokkal egyaránt. Ettől még a polgári társadalomban továbbra sem leszünk egyenlők, mint ahogy az iskolában sem cserélődik fel a tanár és a diák rangja, sőt a tekintély sem csökken, hanem növekszik. Éppen mivel nem a nyers erőszakra épül, hanem a kölcsönös elfogadásra, tiszteletre alapszik.

Ugyancsak kihívás a mai tanár számára a hátrányos helyzetű diákok bevonása a tanítás-tanulás folyamatába. Nélkülözhetetlen erény a pedagógiai tapintat, a humor, mely segít oldani a feszültsége-

zetűnek kell alkalmazkodni a többséghez. Ez fordítva is igaz.

Amíg a XX. század a melankólia, addig a XXI. század a depresszió korszakaként írható le. Ezért kell kiemelten foglalkozni a mai diák érzelmi intelligenciájával. A modern kutatások szerint az érzelmi intelligencia négyötöd részben határozza meg az önmegvalósítás képességét, a sikerre termettséget, s csak a fennmaradó rész marad az értelmi intelligenciának. Emiatt az optimális tanulási modellben elsődleges szerepe a motivációnak van. Erre épülnek a tanulási stratégiák, a sorban ebben a modellben hátra kívánkozik az értelem.

A mai diákot gyakran jellemzik neurotikus tünetek. A Ranschburg által leírt pszichopata triász – nem tud felelősséget vállalni, mindenkit, vagy senkit sem szeret, nem szeret tanulni – gyakori jellemzői a mai diák személyiségének. A pszichopata triászt, illetve az agresszióra való hajlamot és a túlérzékenységet is oldja a szeretet pedagógiája és a tanár következetessége. Ennél jobb ajánlólevéllel a XXI. században nem rendelkezhet egyetlen pedagógus sem.

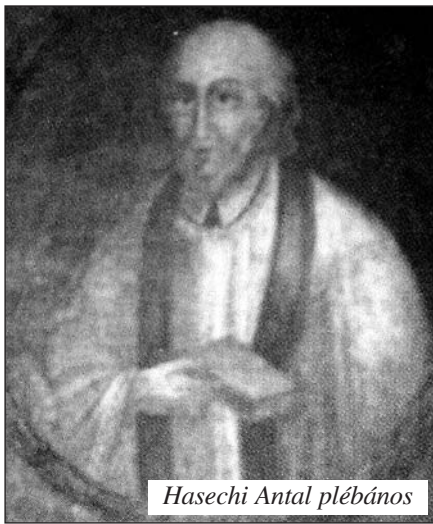

A mai diák gyakran nélkülözi a pozitív mintát, magatartásában inkább konfrontatív, mint együttműködő. A tanár által sugárzott magatartásforma épp emiatt kulcsfontosságú. A polgári társadalomban olyannyira kívánatos tisztelet kultúrája éppen az iskolában nyerhet

ket, a legmélyesébb humanizmus megnyilvánulása. Nem mindegy, hogy a befogadás integráló vagy inkluzív jellegű. Mint ahogy a nemzeti kisebbséget sem mindegy, hogy asszimilálja vagy integrálja a többségi társadalom, úgy az iskolában sem csupán a hátrányos hely-

A vallási élet

Az emberiség történetében a vallás kezdetleges formái a természeti vallások voltak. Kialakulásuk forrása az emberek hiányos ismerete olyan jelenségekről, mint a villámlás, égdörgés, vihar, eső, a születés vagy éppen a halál. A földművelő népek ezeket emberiszellemi tulajdonságokkal ruházták fel. Az osztálytársadalmak kialakulása változást hozott a vallások gyakorlásában, így a többistenhitet felváltotta a monoteizmus, vagyis az egyistenhit.

Hasechi Antal plébános

A kereszténység időszámításunk első századaiban Palesztinában a zsidó vallásból alakult ki. Elterjedt a Római Birodalom keleti részein, majd Rómában. A keresztény vallás szerint minden ember egyenlő. A szegények és elnyomottak szenvedésének jutalma, az örökké tartó boldogság lesz a másvilágon. A dőlőfős gazdagokra, más embertársaik elnyomóira pedig büntetés vár. A kereszténység hívei egyetlen, igazságos és mindenható istenben hisznek. Hitük alapja a Jézus Krisztus életéről és cselekedeteiről szóló tanítás. A negyedik században Constantinus római császár elismerte a katolikus egyházat és a kereszténység államvallássá vált.

A római katolikus vallás terjedése idején 896-ban jöttek be őseink a Kárpát-medencébe. A „pogány” magyarok hitvilágában a sámánizmus volt a vallási hiedelmek kezdete. A megtelepült magyar népet I. István behívott hittérítő püspökök és papok közreműködésével megtérítette. Felvették a római katolikus vallást, s így bekerültek az európai hitvilág eszméirésztébe.

A pogány magyarok keresztény hitre térítéséről Csallóközre vonatkozólagos hiteles adatok nincsenek. A néphit szerint

a csallóköziek magukat I. István király térítette meg. Gúta környékén a halászatból élő letelepedett magyarok az új vallással valószínűleg akkor ismerkedtek meg, amikor ez a terület királyi adományként az egyház vagyónává vált. Ezt bizonyító első írásos emlék a XIII. századból való. Vidékünkön az egyházi birtokokon emelt templomok és plébániák voltak a nép megtérítésének eszközei. A Zsigmond (1387-1437) és Hunyadi Mátyás (1458-1490) korában épült gótikus stílusú templomokból Alsó-Csallóközben csak a turiszakállasi maradt meg.

A XVI. század derekán vidékünkön is terjedőben volt a reformáció és 1652-ben már Gútán is volt Ágostai hitvallású evangélikus anyaegyház. A közeli települések Farkasd, Negyed, Kamocsa, Mogyercs, Bálványszakállas és Tany is csatlakozott az anyaegyházhoz.

A török pusztítások és a reformáció hatására a komáromi főesperesség területén már csak Komáromban, Gútán, Naszvadon, Hédervárott, Ásványon és Medvéen voltak katolikus plébánosok. A prédikátorok üldözése a XVII. század utolsó harmadában tetőzött, amikor vidékünkön is a spanyol király gályáira kerültek azok a prédikátorok, akik nem voltak hajlandóak lemondani lelkészi hivatásukról. Később II. Rákóczi Ferenc szabadságharca idején – 1705-ben – alábbhagyott a hajszja.

A leégett gótikus templom helyén 1724-25-ben épült a barokk stílusú új templom, amit 1772-ben megnagyobbítottak. A templomkert eredeti helyén áll a klasszikus stílusjegyű, 1831. július 31-én emelt Szentháromság-oszlop. Ugyancsak itt áll - az első Csehszlovák köztársaság idején felállított - Jézus szíve szobor, az első világháború elesett hősei emlékére. A város közepén lévő öreg temető bejáratí kapujával szemben barokk kápolna található, mely a XVIII. század ötvenes éveiből származik. Századunk elején építették rá a tornyocskát. Szent Vendel szobra népi alkotás, 1835-ben került a vásártér mellé, mely a pásztorok védőszentjét ábrázolja.

A gútai római katolikus plébánián tevékenykedő lelképásztorok névsorát 1561-től vezették és ettől az évtől számítva 1918-ig 30 plébános működött a gútai hívek körében. Öten közülük Gútán szenderültek örök nyugalomra, s itt pihennek városunk régi temetőkertjében. Egy bizonyos régi följegyzés szerint Hasechi Antal plébános 1486-tól 1586-ig száz éven

keresztül szolgálta gúta híveit és itt is hunyt el 125 esztendőskorában. Festett arcképe ma is a plébániahivatal falát díszíti. Lelkipásztoraink munkásságáról egészen a XIX. század első feléig semmit sem tudunk. Viszonylag „csendesebb” évek homályából tűnik elő Névery György, aki 1790-ben vette át lelképásztori hivatalát Gútán és főleg az árvaságra jutott gyermekekért tett sokat. Utódját Revisnyei Reviczky Mihályt már említettem az iskolaüggyel kapcsolatosan, hiszen nagyon sokat tett a helyi iskolák működéséért. Lelkipásztoraink voltak még Ipolyi Arnold, Érdmihályfalvi Miklósovich Alajos, valamint Palkovich Viktor, aki a népművelés terén munkálkodott, s fellendítette Gúta gazdasági életét.

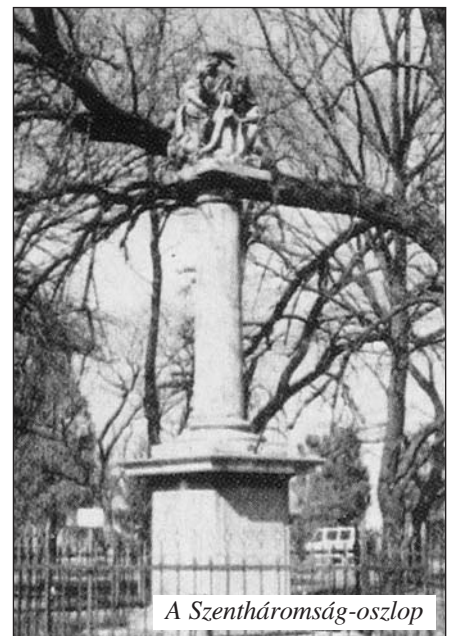
A XIX. század elején gyakran jártak Gútára a dunaszerdahelyi házaló zsidó kereskedők, akik a város gazdasági életében egyre fontosabb szerephez jutottak, leginkább a gabona- és állatkereskedelemben. 1895-ben létrehozták az izraelita hitközségüket.

Városunkban több megemlékezést tartottak, amelyek az egész akkori országot érintették. Ilyenkor nagy ünnepek voltak a templom előtti téren, hálaadó misével egybekötve. Ilyen volt az „ezeréves haza ünnepe”, is, ahol vallásra való tekintet nélkül ünnepelt fiatal és idős. Egy-egy vallási közösség létszáma évről-évre változik, de ne csak ünnepekkor, hanem a hétköznapiakban is tiszteljük egymás hitét és hovatartozását.

Szántó Zsuzsanna

Forrás:

Juhász Árpád: Gúta és környéke a múlt századokban

A Szentháromság-oszlop

Sítúra a II. Rákóczi Ferenc Alapiskolában

2008. január 12-én, szombat reggel iskolánk tanulói síkirándulásra indultak. Négy órás fárasztó, de várakozásokkal teli utazás után kimerülten megérkeztünk Kokavára. A bőséges uzsonna és a zökkenőmentes elszállásolás után vezetőink kiosztották a sífelszereléseinket. Az első napon sajnos még nem tehetjük próbára sítudásunkat, de szerencsére az elkövetkező napokon erre bőségesen nyílt alkalom. Azt viszont már az első este megtapasztaltuk, hogy kellő mennyiségű és kitűnő minőségű hó áll a rendelkezésünkre.

Másnap alkalmunk is volt ezt kipróbálni, mivel már a reggeli után útba vettük a sípályákat. Bizony néhányunknak gondot okozott a sítalpak felcsatolása is, hát még mikor az egyensúlymegtartás gyakorlására került sor, akkor kezdődött az igazi bukdácsolás! Végül azért mindenki több-kevesebb sikerrel megbirkózott a feladattal. Persze eközben remekül szórakoztunk magunkon és társainkon egyaránt. Észre sem vettük, hogy repül az idő. Csak a gyomrunk korgása és a szürkület emlékeztetett rá, hogy ideje véget vetni a mókázásnak, legalábbis erre a napra. A következő napokon megpróbáltuk elsajátítani a síelés alapjait és büszkén állíthatjuk, hogy ez mindnyájunknak sikerült olyannyira, hogy a második napon páran közülünk felmerész-

kedtek a nagy pályára is. Az utolsó napokban már valamennyien a nagy pályán száguldoztunk. Persze annyira azért nem fáradtunk el, hogy esténként alvásra szenderüljünk, inkább a szálláshelyünkön lévő más csoportok tanulóival barátkoztunk, szórakoztunk. Lehetőségünk volt pingpongozni, billiárdozni, csocsózni. Utolsó este egy nagy búcsúbulit rendeztünk.

Csütörtök délután indultunk haza. Az út gyorsan eltelt. Nagyon jól érezte magát az egész társaság. Sokan jövő évben is visszavágnak.

*Kočíš Levente,
Veres Levente,
Tóth Csaba*

*A II. Rákóczi Ferenc Alapiskola
7. osztályos diákjai*

Úszóiskola a II. Rákóczi Ferenc Alapiskolában

A vízről és az úszni tudásról sokféle bölcsességet mondtak már el: „A víz az első szerelem. A víz jó barátja annak, aki tud bánni vele... Az úszás a legegészségesebb sportok egyike, úszómozgás közben dolgozik a legtöbbet az izom“ stb. A vízben való mozgás életkortól független, élettani hatásai korosztálytól függetlenül érvényesülnek. Az úszómozgások bővítik a saját magunkon való eligazodást, a kar és a láb mozgásának összerendezése, ritmikus működtetése nemcsak a vízben való lét örömeit idézi elő, hanem a biztosságot is.

Mindez nagyszerűen beigazolódtott azon az úszótanfolyamon, amelyen a II. Rákóczi Ferenc Alapiskola 2. és 3. osztályos tanulói vettek részt **Marczibál Tünde** és **Dániel Fekete Diana** tanító nénik irányításával. A tanfolyamra a korábbi hagyományoktól eltérően nem Komáromban, hanem az érsekújvári fedett sportuszodában került sor.

Az úszóiskola két helyi oktatónének kedvessége és magas fokú szakmai tudása elérte, hogy tanulóink nemcsak élvezték a tanfolyam minden pillanatát, hanem szinte kivétel nélkül valamennyien elsajátították az úszás alapjait. Az úszótanfolyam

megrendezését anyagilag támogatta az iskola szülői munkaközössége.

Reméljük, hasonló rendezvényekre a jövőben is sor kerülhet.

Mgr. Dániel Fekete Diana

GÚTA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA, A CSEMADOK, A MAGYAR KOALÍCIÓ PARTJA, ÉS A MAGYAR ASSZONYOK LIGÁJA HELYI SZERVEZETE

Tisztelettel meghívja Önt az

1848-as magyar forradalom

tiszteletére rendezett gútai ünnepségre

2008. március 15. (szombat)

Program:
Helyszín: Kápolnapark
16⁰⁰ óra
Ünnepi megemlékezés
Koszorúzási ünnepség

Helyszín: Városi Művelődési Központ
17⁰⁰ óra
a gútai magyar nyelvű iskolák műsora
és a gútai Kis-Duna Menti Rocksínház
ünnepi műsora

Programový plán KD V Kolárove na rok 2008 A Gútai Nyugdíjas Klub 2008-as munkaterve

Dátum	Odchod/ Indulás	Príchod/ Érkezés	Miesto akcie/ Az akció helye	Cena Ár
Jan. 15.	13.30		Rotunda- výročná členská schôdza Évzáró taggyűlés	
Jan. 25.	18.30	02.00	Nesvady- tanečná zábava Naszvad- farsangi bál	100 Sk
Febr. 8.	19.00		Rotunda- tanečná zábava Rotunda- farsangi táncmulatság	90 Sk
Febr. 23.	18.30	02.00	Zem.Olča- tanečná zábava Nemesócsa - táncmulatság	120 Sk
Márc. 8.	13.30		Klubovňa dôchodcov- MDZ Nyugdíjas klub- nőnap	
Máj. 11.	13.00		Klubovňa - privítanie tureč. tanečníkov Sortáncjáromok fogadása	
Máj. 21.	07.00	18.00	Győr- termálne kúpalisko Győr- termálfürdő	100 Sk
Jún. 20.	08.00	18.00	Veľký Meder- termálne kúpalisko Nagymegyer- termálfürdő	100 Sk
Jún. 25.	08.00	18.00	Topolníky- bicyklová túra Nyárasd- kerékpártúra	
Júl. 9.	07.00	18.00	Győr- termálne kúpalisko Győr- termálfürdő	110 Sk
Júl. 18.	08.00	18.00	Podhájska- term. kúpalisko Bellegszencse- termálfürdő	100 Sk
Aug. 8.	05.00		Praha- 3-dňový výlet Prága- 3 napos kirándulás	2 000 Sk
Aug. 28.	08.00	18.00	Veľký Meder- term. kúpalisko Nagymegyer- termálfürdő	100 Sk
Szept. 7.	07.00	18.00	Pannonhalma- Győr term. kúpalisko Pannonhalma - Győr term. fürdő	130 Sk
Szept. 27	18.30	02.00	Zem.Olča- oberočková zábava Nemesócsa- szüreti bál	120 Sk
Okt. 7.	07.00		Mór- festival vína Móri borfesztivál	130 Sk
Nov. 21.	19.00		Rotunda Alžbetínsko- Katarín, zábava Rotunda- Erzsébet- Katalin bál	90 Sk
Dec. 16.			Vianočné posedenie Karácsonyi ünnepség	

Predaj vstupeniek v KD denne od 14.00 do 16.00 hod.
Belépők a klubban vásárolhatók naponta 14.00 és 16.00 óra közt.

Felhívás

A Brünni téri magyar nevelési nyelvű Tündérváros Óvoda alkalmazottai és az óvoda mellett működő szülői szövetség egy számla megnyitásával gyűjtést kezdeményezett városunk nagy énekes tehetségének **Vadkerti Imrének** (a gútaiak „Jimijének“ számára).

Bizonyára mindenki tudja, hogy az István a király jubileumi előadására egy **Társulat** verbuválódik Budapesten. A Társulat szereposztó showműsor sorozat döntőit szombat esténként követhetjük figyelemmel a Magyar Televízióban (MTV 1).

A fent említett gyűjtéssel, énekesi pályájának támogatásával, mi is szeretnénk hozzájárulni Vadkerti Imre sikeréhez. Aki úgy érzi, hogy a morális támogatás mellett anyagilag is szeretne segíteni, az a következő **számlaszámon** megteheti:

10182450/5200

Éz a számlaszám **2008. május 31-ig** él. Köszönjük minden adományozó nemes gesztusát.

Tisztelettel:
az óvoda pedagógusai
és a SzMSzSz vezetősége

Meghívó

Gúta város polgármestere tisztelettel meghívja városunk polgárait 2008. március 14-én a Gútai Városi Hivatal előcsarnokában „**Az organikus építészett**“ címmel megnyíló kiállításra.

Elhalálozások

Németh Albert 88, Balogh József 80, Masná Mária 61, Nagy Sándor 57, Dr. Langer Juraj 76, Szabó Mária 78, Sefcsik Mária 78, Harcsa László 71, Id. Szomolai Béla 79, Mogyorósi László 97, Molnár Antonín 67, Csollár Rozália 96, Máté Ján, Ing 53, Farkas Aladár 67, Hollá Alžbeta 80, Szulcsányi Erzsébet 71.

Emléküket meg rizzük.

Házasságot kötöttek

Rajmund Nogel és Szilvia Boros
Peter Miklos és Anastasia Bondarenco

Az ifjú házasoknak gratulálunk!

ŠANCA PRE VÁŠ REGIÓN

(Pokračovanie zo 3. strany)

- Iniciatíva obyvateľov, aktívne zapojenie miestnych obyvateľov do realizácie projektu - obyvatelia miest a obcí, pre ktorých bude projekt realizovaný, by mali byť do projektu aktívne zapojení už pri príprave projektu a následne pri všetkých jeho aktivitách.

- Rozvoj komunitného života - projekt prispieva k spoločnému stretávaniu obyvateľov, k spoločným aktivitám, ktoré vedú k nadviazaniu komunikácie, odstraňovaniu anonymity, zvyšovaniu tolerancie.

- Dobrovoľnícka práca - projekt by mal byť realizovaný formou dobrovoľníckej práce, pričom posudzovaný bude aj osobný vklad realizátorov projektu (počet zapojených dobrovoľníkov, počet odpracovaných dobrovoľníckych hodín). Aktívne práce v rámci verejnoprospešných prác však nebudú posudzované ako dobrovoľnícka práca.

- Rozvoj spolupráce - projekt by mal prispieť k rozvoju spolupráce viacerých zainteresovaných skupín (napr. miestnych obyvateľov, samosprávy, mimovládnych organizácií).

- Dlhodobosť a udržateľnosť projektu - projekt by mal niesť potenciál dlhodober pozitívnej zmeny, v projekte je potrebné uviesť, kto a ako sa bude starať o udržateľnosť projektu, akými aktivitami bude udržateľnosť a dlhodobosť projektu zaistená.

- Inovatívnosť, originalita nápadu - podoporené budú projekty, ktorú budú spracované inovatívne, pre danú komunitu prízračivé a zaujímavé (aj bežný zámer ako napr. detské ihrisko by mal byť inovatívny - svojou podobou, témou, aktivitami ktoré sa tam budú realizovať).

- Prepojenie projektu s miestnym historicko-kultúrnym dedičstvom - t.j. vyzdvihnutie toho, čo je pre daný región typické, čo ho vyznačuje, čím je jedinečný (z hľadiska histórie, kultúry, zvykov, prírodného bohatstva a pod.).

- Citlivosť k životnému prostrediu - predkladané projekty by mali byť citlivé k životnému prostrediu, mali byť doň vhodne zapadať a rešpektovať jeho špecifiká. Podmienkou je využívanie ekologických riešení a materiálov šetrných k životnému prostrediu.

- Realizovateľnosť projektu - projekt musí byť realizovateľný, postavený na reálnych cieľoch, predkladatelia projektu musia byť zároveň aj jeho realizátormi.

- Finančná efektívnosť projektu - rozpočet projektu by mal byť zvolený efektívne, každá položka rozpočtu musí mať priamy súvis s aktivitami projektu a s naplňaním jeho cieľov.

V programe nebudú podporené

- projekty, ktoré slúžia úzkej cieľovej skupine a nie sú verejnoprospešného charakteru,
- jednorazové podujatia, krátkodobé projekty,
- detské ihriská v školských a ohradených areáloch,
- budovanie infraštruktúry (plynofikácia ob-

ce, rozvoj kanalizačnej siete, výstavba ciest, budovanie chodníkov, osvetlenia, osadenie lavičiek ako jediný cieľ projektu a pod.),

- rekonštrukčné opravy budov (opravy stiech, výmena okien, podlahy a pod.)

- výskumné a vedecké projekty, vzdelávacie a študijné pobyty,

- projekty prinášajúce úžitok len ich realizátorom; projekty ideologicky alebo extrémisticky zamerané; projekty v rozpore s morálnym, mravným a korektným správaním,

- zveľadovanie súkromného majetku,

- dofinancovanie už realizovaných projektov.

Získanie a použitie finančných prostriedkov

- finančné prostriedky možno poskytnúť na materiálne vybavenie, organizačné zabezpečenie súvisiace s realizáciou plánovanej aktivity,
- v prípade miest a obcí je podmienkou finančná spoluúčasť na projekte vo výške min. 20% z požadovanej sumy,

- finančné prostriedky nie sú určené na odmeny a mzdy pre realizátorov,

- financie za služby môžu predstavovať max. 20% z požadovanej sumy.

Kto môže požiadať o podporu svojho projektu?

- aktívni občania a neformálne skupiny občanov,

- mimovládne organizácie - občianske združenia, nadácie, spolky, neziskové organizácie, neinvestičné fondy,

- obce, mestá - podmienkou je však aktívna spolupráca s mimovládnu organizáciou alebo neformálnou skupinou občanov už pri predložení projektu,

- verejno-prospešné organizácie, napr. centrá voľného času, nemocnice, univerzity,

- kultúrne inštitúcie - múzeá, galérie, knižnice, kultúrno-osvetové strediská a pod.,

- regionálne médiá.

Program nie je určený pre základné a stredné školy, nakoľko pre tieto inštitúcie realizuje Konto Orange samostatné grantové programy.

Predkladanie projektov

- Projekt spolu s vyplneným formulárom musí byť doručený najneskôr v deň uzávierky, t.j. nestačí pečiatka pošty.

- Projekty je potrebné dodať v 5 exemplároch na adresu Centrum pre filantropiu, Kozia 11, 811 03 Bratislava.

Časový harmonogram

Kraj: Prešovský, Košický, Tmavský, Nitriansky, Banskobystrický, Bratislavský, Žilinský, Trenčiansky

Vyhlasenie programu: 14. 02. 2008

Uzávierka projektov: 02. 04. 2008

Výsledky: 16. 05. 2008

Realizácia projektov: jún – október 2008

Viac informácií:

Centrum pre filantropiu, Kozia 11, 811 03 Bratislava, 0905/313 313, 02/546 44 682

regiony@kontoorange.sk

www.kontoorange.sk

Itt a farsang, áll a bál...

... szól a gyermekdal

A Brünni Téri Tündérmert óvodásoknak február 6-án állt a bál a helyi kultúrközpont körtermében.

Hosszú ideje, évről-évre hagyományosan megszervezzük óvodánk gyermekeinek a karnevált, amely a szülőkkel, nagyszülőkkel, barátokkal együtt családias hangulatban telik.

A szülők kreativitásának és pozitív hozzáállásának köszönhetően szebbnél szebb, ötletesebbnél ötletesebb farsangi jelmezekben parádézta a gyermekek a délután folyamán.

A jelenlévő nézőknek közös kis verses-énekes műsorral kedveskedtünk, akik ezt tapssal, mosollyal jutalmazták. Minden gyermek az óvodánk mellett működő Szlovákiai Magyar Szülők Szövetségé jóvoltából édesség-jutalmat kapott. A műsor után, mivel érkezett az uzsonnaidő, jóízűen falatoztak a kiéhezett „kis tigrisek, orosz-lánok, nyuszik, boszorkányok, királylányok és katicabogarak“ a szülők által előkészített „terülj, terülj asztalkámról“.

A fölös energiájukat a gyermekek a kolléganőnk által vezetett rövid néphagyományokat őrző táncházban, utána pedig a gyermekdiszkóban vehették le. Néhány bátrabb szülő együtt ropta gyermekével a táncot.

Az idej óvodai karnevál kedves emlékét egy-egy fénykép őrzi.

A szülők és a gyermekek felől érkezett pozitív visszajelzések arra ösztönöznek bennünket, hogy érdemes ezt a hagyományt minden évben újra és újra feleleveníteni, és az óvodánk hírnevét öregbíteni egy-egy jól sikerült közös családi akció megszervezésével.

A jelmezekbe öltözött gyermekek szeméből tükröződő öröm, önfeledt jókedv láttán az igazi pedagógus szíve nagyot dobbanva azt mondja: „érdemes volt!“

*Magyaricsné Szépe Ildikó
óvodónő*

Výročná členská schôdza Spolku priateľov slovenskej kultúry v Kolárove

Dňa 28. januára 2008 sa o 17-tej hodine v rotunde mestského kultúrneho strediska začala výročná členská schôdza Spolku priateľov slovenskej kultúry (SPSK) v Kolárove. Z celkového počtu 135 členov bolo prítomných 84. Schôdzu predsedala Mgr. Žofia Nagyová.

V prvej časti schôdze odzneli správy o činnosti a hospodárení spolku za minulý rok. Správu o činnosti spolku za rok 2007 predniesla pani Anna Tóthová, predsedníčka spolku. Medzi najväčšie a azda aj najúspešnejšie akcie v hodnotenom roku patrili: Sviatok Troch kráľov, 6. reprezentačný ples, výlet do Dediny Mládeže s prehliadkou izby revolučných tradícií a piknikom, súťaž v pečení kysnutých koláčov, Sviatok sv. Cyrila a Metoda, návšteva Bratislavy s prehliadkou parlamentu a stretnutím s niektorými poslancami národnej rady SR, Radosť babieho leta s tekvicovou party a Deň Slovákov s domácou zabíjačkou. Bez podpory vedenia mesta a početných sponzorov by naše akcie boli omnoho chudobnejšie. Všetkým, ktorí podporujú naše aktivity, patrí srdečná vďaka.

V ďalšej časti programu bol predložený rámcový návrh plánu činnosti na rok 2008:

Január 6. – Oslavy sviatku „Zjavenia Pána-Traja králi“

Január 28. – Výročná členská schôdza

Február 23. – 7. reprezentačný ples

Marec 8. – Posedenie k MDŽ s podnikateľkami

Marec 28. – Deň učiteľov

Apríl – Športový deň – v telocvični ZŠ J.A.Komenského

– Návšteva divadelného predstavenia (Nitra, resp. Bratislava)

Máj 1. – Oslavy 1. mája a vstupu SR do EÚ

Máj 8. – Výstava doma pečených kysnutých koláčov aj s vyhodnotením

Jún – Cyklistický výlet na Veľký Ostrov – spoznávajú okolie svojho bydliska

Júl 5. – Oslavy sv. Cyrila a Metoda – Jednodenný výlet do Patiniec

August 29. – Oslavy 64. výročia SNP – Prezentácia pečených koláčov v rámci „Dňa nového chleba“

September – Návšteva Mezőberényu – festival speváckych zborov spievajúcich po slovensky

Október – Víťanie „Babieho leta“

November – Slovenčina moja, zabíjačka, celodenná beseda, kultúrno-spoločenská aktivita

December – Oslavy zimy – Vianočné sviatky, koncerty v kostoloch.

Najdôležitejším bodom programu bola voľba nového predsedu, členov výboru a členov dozornej rady. Na post predsedu spolku kandidovali traja kandidáti: Pán Ondrej Litvai, Mgr. Alžbeta Mršková a Mgr. Žofia Nagyová. Prvý kandidát sa svojho mandátu tesne pred voľbami vzdal. V tajnom hlasovaní prevažnú väčšinu hlasov získala pani Mgr. Alžbeta Mršková, bývalá riaditeľka základnej školy slovenskej, t.č. na dôchodku, ktorá sa stala našou novou predsedníčkou na ďalšie 3 roky. Za nových členov výboru boli zvolení: Ing. Štefan Bogár, Ondrej Litvai, Mária Mendanová, Mgr. Žofia Nagyová, Pavol Piliši a Helena Šramková. Do revíznej komisie boli zvolení: Danica Litvaiová, Mária Majerčíková a Marta Ósziová. Nová predsedníčka sa poďakovala za prejavenu dôveru a zároveň sľúbila pokračovať v aktivitách spolku tak, aby bola aj naďalej udržaná vysoká úroveň jeho činnosti. Odchádzajúca predsedníčka jej zase prisľúbila pomoc aj na diaľku a prehlásila, že napriek zmene bydliska spolu s manželom naďalej zostávajú členmi nášho spolku.

Členská schôdza odsúhlasila navrhnutú trojbodovú zmenu stanov spolku.

Medzi milé okamihy výročných schôdzí vždy patrí ten, kedy sa kvetmi

blahoželá jubilantom hodnoteného roka. V roku 2007 ich bolo deväť, od päťdesiatky po osemdesiatku. Teraz sme mali navyše aj dva manželské páry, Helenu a Pavla Muržicových a Máriu a Martina Pilišiových, ktoré svojim päťdesiatročným spolužitím oslávili Zlatú svadbu. Všetkým jubilantom srdečne blahoželáme a do ďalších dní im prajeme dobré zdravie a životnú pohodu.

Prijatím uznesenia sa skončila oficiálna časť výročnej schôdze.

Vedenie spolku sa rozlúčilo s odchádzajúcou predsedníčkou, pani Annou Tóthovou slovami vďaky a uznania za jej obetavú prácu, ktorú spolu s výborom a aktívnymi členmi, organizovala nielen pre členov spolku, ale aj pre širokú verejnosť. (Pri tejto príležitosti bolo v neprítomnosti poďakované aj jej manželovi, RSDr. Imrichovi Tóthovi, ktorý vždy veľmi významne pomáhal, najmä pri rekonštrukčných prácach a pri zariaďovaní našej klubovej miestnosti). Nechýbali kvety, upomienkové darčeky, úprimné objatia a srdečný potlesk prítomných. Manželom Tóthovcom prajeme, aby sa v Bratislave dobre cítili a želáme im nové aktivity i nových priateľov. Veríme, že nezabudnú na Kolárovo, na členov SPSK a na všetkých tých, ktorí si ich vážia a ktorí ich majú radi.

Záverečná časť dnešného večera patrila ešte družným rozhovorom pri pohostení, ku ktorému bohatou mierou prispeli aj jubilanti.

Napriek krátkodobému výpadku elektrickej energie a neozvučenej miestnosti možno konštatovať, že výročná členská schôdza bola úspešná.

Po ukončení výročnej členskej schôdze sa členovia novozvolených orgánov spolku zišli na krátkom stretnutí. V novom funkčnom období všetkým želáme dobré nápady a mnoho pracovných úspechov.

Kolárovo, 17.2.2008

Ing. **Helena Svoreňová**,
spravodajkyňa SPSK

KONTO ORANGE ROZDELÍ REGIÓNOM PO PRVÝKRÁT AŽ 6 MILIÓNOV KORÚN

Bratislava, 14. február 2008. Vďaka rastúcej oblube zo strany žiadateľov a množstvu kvalitných projektov, ktoré boli do grantového programu „Šanca pre váš región“ po minulé ročníky doručené, sa Konto Orange tento rok rozhodlo zvýšiť objem finančnej podpory určenej na rozvoj regiónov Slovenska. V rámci štvrtého pokračovania grantového programu je na realizáciu verejnosprespešných projektov pripravených až 6 miliónov Sk. Šancu tak dostane viac jednotlivcov ako aj skupín obyvateľov, ktorí sa môžu do programu zapojiť a prispieť tak k zvýšeniu kvality života vo svojich regiónoch.

Cieľom programu „Šanca pre váš región“ je podpora inovatívnych, zaujímavých projektov, ktoré sú verejnosprespešného charakteru, vychádzajú z potrieb miestnej komunity a pozitívne vplyvajú na kvalitu života ľudí v jednotlivých regiónoch. Do programu sa môžu zapojiť aktívni občania, občianske združenia, nadácie, neziskové organizácie, samosprávy obcí, verejnosprespešné inštitúcie, kultúrne zariadenia a regionálne médiá.

Podpora grantového programu Konta Orange bude, tak ako po minulé roky, opäť zameraná na rozvoj oddychových zón, výstavbu detských ihrísk, športovísk či kultúrnych zón, zlepšenie prístupu k informáciám v obciach a mestských častiach. Konto Orange chce prispieť aj na projekty revitalizácie turistických a náučných chodníkov, cyklotrás, pamätihodností, historického a kultúrneho dedičstva regiónu. Podporené budú aj projekty týkajúce sa rozvoja kultúrnych tradícií a zvyklostí regiónu ako aj komunitné projekty zamerané na vytvorenie prostredia pre stretávanie sa ľudí.

V rámci programu bude medzi najlepšie projekty prerozdelených po prvýkrát až 6 miliónov korún, čo znamená najvyššiu sumu, aká bola doposiaľ na jeden grantový program Konta Orange vyčlenená. Taktiež vzrástla maximálna výška podpory určená na jeden projekt, ktorá po novom predstavuje až 100 000 korún. Novinkou je aj špeciálne ocenenie „Projekt roka“, ktoré má za cieľ podnietiť čo najväčšiu rôznorodosť predkladaných projektov a bude udelené za inovatív-

nosť v nápadе ako aj za celkovú kvalitu projektu pri naplnení kritérií programu. V každom kraji hodnotiaca komisia nominuje jeden projekt, z ktorých najlepší následne získa ocenenie „Projekt roka“ spolu s finančnou odmenou vo výške 50 000 korún.

Štvrtý ročník grantového programu „Šanca pre váš región“ štartuje 14. februára 2008 a termín prijímania projektov trvá do 2. apríla 2008. Na rozdiel od minulých ročníkov už nebude program prebiehať v dvoch etapách, ale má rovnaký začiatok aj uzávierku pre posielanie projektov zo všetkých ôsmich krajov Slovenska.

Záujemcovia o grantový príspevok z celého Slovenska môžu svoje projekty poselať na adresu Centrum pre filantropiu, Kozia 11, 811 03 Bratislava. Formulár spolu s bližším popisom štruktúry predkladaných projektov je k dispozícii na stránke www.kontoorange.sk. Viac informácií o programe je možné nájsť aj v prílohe tlačovej správy.

Konto Orange je nezisková organizácia, ktorá realizuje projekty na podporu skupín obyvateľov - komunit. Vznikla v roku 2002 s cieľom realizovať filantropické aktivity, ktoré pomáhajú riešiť problémy rôznych skupín spoločnosti. Aktivity Konta Orange pokrývajú mnoho oblastí - od podpory náhradných rodín a adopcie, cez vzdelávanie, voľnočasové aktivity mladých ľudí až po pomoc opusteným ľuďom v ťažkostiach. Filantropické aktivity Konta Orange sú zamerané na problémové alebo deficitné oblasti spoločnosti. Zriaďovateľom Konta Orange je spoločnosť Orange Slovensko, a.s.

Ďalšie informácie:

Peter Tóth

Corporate Affairs Manager
tel. +421 (2) 5851-4818, +421 (905) 014 818
fax: +421 (2) 5851 4053
e-mail: peter.toth@orange.sk

Richard Fides

Media Relation Manager
tel. +421 (2) 5851-4878, +421 (905) 014 878
fax: +421 (2) 5851 4053
e-mail: richard.fides@orange.sk

ŠANCA PRE VÁŠ REGIÓN

Charakteristika programu

Prostredníctvom programu „Šanca pre váš región“ podporí Konto Orange konkrétne aktivity občanov a organizácií, ktoré prispievajú k zvyšovaniu kvality života obyvateľov v jednotlivých regiónoch Slovenska. Otvorený grantový program „Šanca pre váš región“ vyhlasuje Konto Orange tento rok už po štvrtýkrát.

V rámci regionálneho programu prerozdelené Konto Orange po prvýkrát medzi 8 krajov Slovenska 6 miliónov Sk. Maximálna výška podpory jedného projektu sa zvýšila na 100 000 Sk.

Otvorený grantový program bude mať po prvýkrát spoločný začiatok aj uzávierku pre všetky kraje. Program sa vyhlasuje 14. februára 2008 a projekty zo všetkých samosprávnych krajov je potrebné doručiť do 2. apríla 2008.

Ciele programu

- podpora hodnotných, inovatívnych, zaujímavých, pre regióny perspektívnych a prospešných aktivít, ktoré nie sú v kompetencii iných orgánov,
- podpora aktívneho prístupu obyvateľov a organizácií pri realizácii pozitívnych zmien v prostredí, v ktorom žijú a ktoré je im blízke,
- podpora pri mobilizácii finančných, materiálnych a ľudských zdrojov, ktoré v komunite zvyšujú efektivitu projektových zámerov,
- podpora dobrovoľníctva a občianskeho aktivizmu.

Oblasti podpory

- podpora a rozvíjanie komunitného života v obciach, mestách, mestských častiach (komunitné centrá, kluby mládeže, materské centrá atď...),
- zvýšenie informovanosti a angažovanosti občanov, zlepšenie komunikácie, výmena a šírenie informácií miestnym občanom aj návštevníkom (internet, informačné tabule),
- podpora regionálneho cestovného ruchu - propagovanie zaujímavých miest v regióne, úprava a obnova turistických chodníkov, objektov, cyklotrás, turisticky prístupných miest,
- obnova a rekonštrukcia objektov významných pre miestnu komunitu alebo kultúrnych pamiatok, úprava resp. vyčistenie verejných priestranstiev - parky, fontány...,
- kultúrne podujatia, ktoré podporujú regionálne zvyklosti a tradície daného kraja a stretávanie komunity,
- iné zmysluplné aktivity realizované v regiónoch Slovenska.

Kritériá hodnotenia projektov:

- Verejnosprespešnosť projektu - projekt by mal byť prínosný otvorenej, širšej komunite.

(Pokračovanie na strane 4.)

OBSAH ČÍSLA:

Naučte sa o sluchu ❖ Výročná členská schôdza Spolku priateľov slovenskej kultúry v Kolárove ❖
Šanca pre váš región ❖ Konto Orange rozdelí regiónom po prvýkrát až 6 miliónov korún

Naučte sa o sluchu

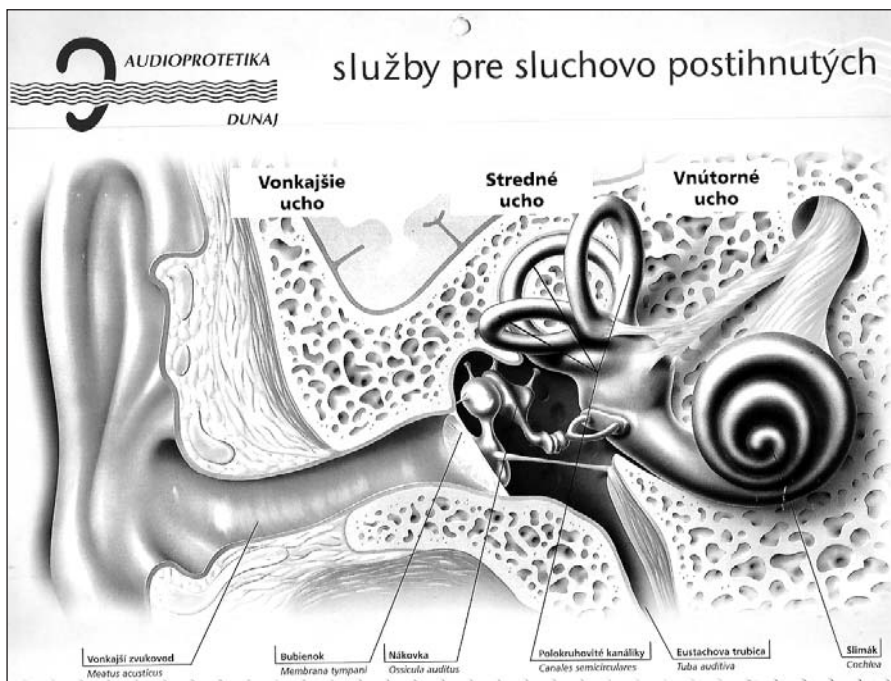
Ludské ucho je malý zázrak. Dokáže zachytiť, identifikovať a rozlíšiť milióny zvukov. Je také individuálne ako odlačok prsta. Zvuk je vlastne vibráciou hmoty, ktorou môže byť vzduch, drevo, voda, alebo iný materiál. Uši dokážu zhromažďovať tieto vibrácie a náš mozog umožní interpretovať ich. Zvuk ovplyvňuje našu kvalitu života.

MGR. MARGITA ĎURČOVÁ

Umožňuje nám komunikáciu, ktorá predstavuje značnú časť nášho každodenného života, sprostredkuje informácie, dôležité pre náš každodenný život. Nedostatok informácií môže spôsobiť, že zmeškáme vlak, do školy, alebo dôležité stretnutie. Príliš hlasné a nepríjemné zvuky vnímame ako hluk. Hluk môže náš sluch poškodiť. Keď hodíme kameň do vody, na hladine sa objavia kruhy. Rovnakým spôsobom sa zvuko-

silný. Pre zaujímavosť - šumenie lístia v lese predstavuje intenzitu zvuku 20-25 db, intenzita bežnej reči je 55-65 db. Frekvencia predstavuje počet vibrácií za sekundu. Čím vyšší je počet vibrácií za sekundu, tým vyššia je výška tónu. Výška tónu sa nazýva frekvencia zvuku a vyjadruje sa v hertzoch – Hz. Tóny s vysokou frekvenciou – vyšší počet vibrácií za sek. – sú veľmi dôležité pre zrozumiteľnosť reči. Mýty o sluchovom

týmto tvrdeniami: - som príliš mladý, aby som nosil načúvací prístroj... - nepočujúci ľudia sú menej inteligentní, ako počujúci... - obmedzená schopnosť sluchového vnímania je to isté, ako spomalené vnímanie... Tieto mýty o sluchovom postihnutí sú však celkom neopodstatnené. Medzi sluchovo postihnutými nájdeme mnoho rôznych ľudí. Podľa štatistík jeden z desiatich ľudí trpí stratou sluchu, taktiež deti a mladí ľudia. Viac než 50 percent sluchových postihnutí sa objavuje u pracujúcich ľudí. Väčšina týchto ľudí si však otvorene stratu sluchu nechce pripustiť. Nikto totiž nechce byť označený ako starý, menej inteligentný, či postihnutý, hoci sú to len predsudky. Je veľmi dôležité, aby počujúci ľudia pochopili, že sluchové postihnutie je bežný problém, s ktorým sa stretávajú ľudia každého veku a typu. Predmetom rôznych mýtov a predsudkov sú aj načúvacie prístroje. Mnohí ľudia ani len netušia, ako vyzerajú a fungujú moderné načúvacie aparáty. Tie využívajú veľmi jemnú digitálnu technológiu na zosilnenie zvukov privádzaných do ucha. Ľudia stále veria, že načúvacie prístroje sú veľké, nepraktické, neprerušujú pískajú a je ťažké nimi manipulovať a nastavovať ich. Najmenšie načúvacie aparáty dostupné v súčasnosti na trhu sú však také malé, že ich možno umiestniť hlboko do ušného kanála a sú prakticky neviditeľné. Pískanie, ktoré vzniká spätnou väzbou, možno často odstrániť. Mnohé z týchto prístrojov sú plne automatizované, čo znamená, že nie je potrebné nastavovať ich manuálne. Prispôbujú hlasitosť, takže ich užívateľ sa nemusí sústreďovať na svoj aparát, ale na to, čo je pre neho potrebné.

vé vlny alebo vibrácie šíria zo svojho zdroja. Zvuk je charakterizovaný mnohými spôsobmi, v prvom rade ho ale charakterizuje intenzita a frekvencia. Intenzita zvuku sa vyjadruje v decibeloch (db). Nízka hodnota decibelov predstavuje tichý zvuk a vysoká zase

postihnutí Mýty a predsudky o sluchovom postihnutí a načúvacích prístrojoch predstavujú v praxi značný problém. Toto je dôvod, prečo len jeden z piatich ľudí, ktorí potrebujú načúvací aparát, ho naozaj aj má a používa. V každodennom živote sa môžeme stretnúť napr. S

Slogan:

Ten najpomalší, ktorý nestratil cieľ z očí, ide stále ešte rýchlejšie než ten, kto blúdi bez cieľa.